

- Како оцењујете тренутну политичку ситуацију у Србији?

Хаотичност, непринципијелност, медијска манипулација и страни притисак, некад отворенији, а некад скривенији, основна су обележја српске политичке сцене, а плашим се да ће тако бити и убудуће.

- Мислите ли да је Влада у овом тренутку стабилна?

Далеко од тога да је влада нарочито стабилна. Али имам утисак да је ипак тренутно стабилнија од државе. Но, њена судбина, данас, као и на почетку њеног мандата, зависи више од воље председника Тадића и спољног фактора него од односа између личности и странака које је чине. Мислим да ни један од та два фактора, за сада, не намерава да је руши и ризикује са новим изборима.

- Како гледате на усвајање Статута Војводине? Колико ће све то уздрмати политичку ситуацију у Србији?

Статут Војводине је дугорочно опасан политички пројект и темпирана бомба у уставноправном темељу Републике Србије: Али слично уставу СФРЈ из 1974. деструктивне последице таквих аката бивају видљиве тек касније. Тај статут остаје жиг који ће обележити мандат ове владе, али неће непосредно утицати на њену судбину.

- Мислите ли да је Статут сепаратистички или се претерује у једној таквој оцени?

Из коначне верзије статута јесу избачене неке најдрастичније и најиритантније формулације. Тако да је сада његова крипто-сепаратистичка суштина мање очигледна. Али то не значи да је он сада мање штетан и опасан. То је, за прву руку, искорак ка некој врсти (кон)федерализације Србије, а одатле па до пуне сепарације, као што знамо и као

Не верујем у скоре изборе

Пише: Ђорђе Вукадиновић
уторак, 15 децембар 2009 21:57

што смо се у недавној историји више пута могли уверити, само је један и то невелики корак. Можда то некоме данас делује смешно и неуверљиво, али сетимо се како су нам још само пре десетак година смешно деловале приче монтенегринских екстремиста о „несрпском“ пореклу Црногораца, „црногорском језику“, „црногорској православној цркви“. Да није тако, зашто би аутори статута толико инсистирали на изразима: „главни град“, „влада“, академији наука, међународним представништвима и другим државоликим елементима и формулацијама?

- Чини ли Вам се да је власт усвајање Статуа ставила у другу страну и тихо прешла преко тога, јер је исти дан када је донет тај документ Србија стављена на белу шенген листу? Сви медији у Србији су највише простора дали чињеници да ће грађани да путују без виза...

Мислим да већ сама чињеница да је било тако, тј. да је усвајање статута очигледно било темпирано тако да се преклопи са коначном објавом о стављању Србије на белу шенген листу и на тај начин буде медијски скрајнуто, говори о томе да су и у самој власти свесни да је ту реч о нечему што је помало срамно, непријатно, чега се можда треба стидети и што треба држати што даље од фокуса јавности. И мислим да већ и то, само по себи, довољно говори о том акту и његовим доносиоцима.

- Да ли ће овај Статут бити почетак децентрализације Србије? Сада многе области траже главне градове...

Не. Овај статут нема везе са, у принципу, пожељном децентрализацијом Србије, иако се то од стране власти покушава тако представити, да би грађани у тзв. „остатку“ Србије ову причу са статутом лакше прогутали.

- Ви и господин Слободан Антонић послали сте отворено писмо председнику Републике и посланицима Народне скупштине Србије. На шта сте тим писмом хтели да укажете? Да ли је било неког одговора?

Својим отвореним писмом желели смо да скренемо пажњу најважнијим политичким факторима, као и широј јавности, на то да ствари око овог статута нису ни мало безазлене и да се питање Војводине не сме посматрати уско страначки, нити

препуштати само политичарима. Ми Срби, на жалост, обично не реагујемо благовремено и довољно оштро на институционалне изазове, него тек када нас та, наизглед, небитна и „папирната“ решења лупе по глави. А директног одговора на писмо, за сада, није било – осим уколико се неким одговором не може сматрати то што је наше невелико писмо изазвало праву бујицу напада од стране другосрбијанских медијских перјаница.

- Мислите ли да неке странке из власти могу да уздрмају Владу? Имали смо и претње појединих странака из власти због Статута?

Готово сам сигуран да и овај пут, као и у свим досадашњим случајевима, нико неће самоиницијативно напустити владу, а поготово не из „принципијелних разлога“. У владу се, барем у Србији, улази и излази скоро искључиво из интереса, а после се ти интереси боље или горе пакују у неко принципијелно рухо и представљају као резултат „европског“ или „патриотског“ опредељења, „националног помирења“ и слично. Претње изласком из владе, које су се поводом статута Војводине чуле са једне или друге стране владајуће коалиције, биле су усмерене искључиво на „спасавање образа“ пред својим бирачким телом и заузимање бољих позиција у односу на коалиционе партнере. Ни Чанку, ни Мађарима, баш као ни коалицији СПС-ПУПС-ЈС, на памет није падало да због статута излазе из владе.

- Шта је са ЛДП-ом? Чини се да тихо улази или је ушао у власт. Та странка подржава готово све предлоге закона које доноси власт...

Знало се то још од када је влада формирана да је база на коју владајућа већина може рачунати шира од збира посланика владајућих странака и да је ЛДП у суштини резервни играч који, према потреби, односно, у зависности од развоја ситуације, може бити позван да истрчи на терен – што се последњих месеци и догодило. Такав аранжман има са становишта ЛДП-а и ДС-а својих предности али и неких ризика. С једне стране, ДС тако смањује притисак и уцењивачке апетите својих коалиционих партнера, а ЛДП добија на утицају и фактички улази у структуре власти. Но, с друге стране, ЛДП тако губи нешто од своје идеолошке оштрине и угрожава свој опозициони статус, а ДС се делимично „елдепеизује“ и доводи у питање своју прокламовану „државотворност“ и оставља политички простор у центру политичке сцене у који се за сада вешто убацују напредњаци.

- Председник НС Велимир Илић поново је покренуо причу око стварана

опозиционог блока. Колико је то изводљиво у датој ситуацији?

Не верујем много у ту причу. Односно, не верујем да је могуће у истом строју замислити садашње и бивше радикале. И мислим да је, барем што се Војислава Шешеља тиче, та могућност заувек и дефинитивно покопана. А мислим да чак ни на релацији СНС-ДСС, иако ту ствари стоје неупоредиво боље, неће све ићи глатко. СНС је исувише одскочио и његов реални интерес се, објективно гледано, пре састоји у гушењу, тачније, у гутању других националних странака, него у неком савезу са њима. ДСС је, мада невољно, у једном тренутку напредњацима дао оно што им је било потребно – опозициони легитимитет и руске везе – а гласове и инфраструктуру су Николић и Вучић ионако већ имали. Тако да сада Коштуница и ДСС имају озбиљан проблем да ли да се ипак покушају дистанцирати од напредњака, укључујући и проблематизовање њиховог патриотизма и опозиционог статуса (а што је сада много теже извести него пре, рецимо годину дана), или, пак, да се помире са судбином и да у савезу са њима, у смислу снаге и утицаја, буду отприлике оно што је Веља Илић био ДСС-у.

- Мислите ли да уједињена опозиција има снаге да обори Владу Мирка Цветковића?

Природно је да опозиција сања о ванредним изборима и паду владе. Али, као што рекох, мислим да нити ће се опозиција комплетно ујединити, нити може да сруши владу. Поготово не у парламенту. Влада би се пре могла сама урушити, под теретом кризе, беспарице и унутрашњих тензија, него што ће је ова и оваква опозиција оборити.

- Када би могли да очекујемо нове изборе и шта би евентуални избори донели Србији?

То је врло незахвално прогнозировать. Али лично не верујем да ће избора тако скоро бити.

- Мислите ли да је оваква Влада стабилна? Да ли постоје трвења унутар ње?

Голим оком се види да постоји много трвења у овој влади и мислим да ће се та трвења још повећавати. Али сам сигуран да, као што смо могли видети недавно на примеру

Не верујем у скоре изборе

Пише: Ђорђе Вукадиновић
уторак, 15 децембар 2009 21:57

закона о информисању или статута Војводине, влада због тога неће пасти, то јест, увек ће превагнути лични и страначки интереси што дужег опстанка на власти.

- Многи вас нападају јер вас доживљавају као припадника екстремне деснице? Да ли сте припадник деснице?

Ја сам екстреман отприлике исто колико и Махатма Ганди и то знају чак и они који ме нападају. Међутим, када је реч о борби за истину и залагању за слободу мишљења и заштиту виталних националних и државних интереса, заиста сам тврд и одлучан, али увек у складу са основним демократским принципима. И мислим да би такви требало да буду сви који делују на српској јавној сцени. Али у Србији је, изгледа, и даље много исплативије бити против Срба и Србије и по томе смо збиља јединствени у свету. А што се деснице тиче, признајем да се не препознајем и не сналазим најбоље у тим лево-десним етикетама, тј. имам уверења која би се, према тој прилично поједностављеној и већ увелико превазиђеној политичкој схеми могла сврстати и на једну и на другу страну. Башка што су, нарочито код нас, појмови „левице“ и „деснице“ веома конфузни и замућени, па тако, на пример, неки декларисани српски „националисти“, „конзервативци“ и „десничари“ данас, свесно или несвесно, и под најразличитијим образложењима, раде на учвршћивању „атлантизма“ и експанзији глобалистичке неолибералне идеологије која је дубински супротстављена и непријатељска њиховим конзервативним уверењима. А бојим се да у сличну замку упадају и они, наводно, радикални левичари који данас бацају молотовљеве коктеле и разбијају излоге Мекдоналдсових ресторана.

- Како гледате на укидање виза?

Укидање виза, односно, стављање Србије на белу шенген листу, а што баш и није сасвим исто, представља добру вест и нико нормалан то неће порицати. Међутим, исто тако нико нормалан и одговоран не би смео да визне олакшице, одмрзавање Прелазног трговинског споразума или, евентуално, затварање неког поглавља у преговорима са ЕУ ставља у исти ранг са заштитом националног суверенитета и територијалне целовитости. Сем тога, има много претеривања и самохвалисања у наступима представника наших власти. Истога дана кад и нама визе су укинута и за Македонију и Црну гору, а ових дана се најављује да би у наредних годину-две могле бити укинута чак и за Русију и Украјину. Зато мислим да је тај процес рушења „шенгенског зида“ мање плод неке ванредне способности и генијалности домаћих политичара, а више у вези са проблемима на европском тржишту радне снаге, тј масовним одласком у пензију послератне, такозване „бејби-бум“ генерације, као и жељом да се актуелна демографска

Не верујем у скоре изборе

Пише: Ђорђе Вукадиновић
уторак, 15 децембар 2009 21:57

рупа у ЕУ популацији радије попуни лакше адаптивним, белим и хришћанским становништвом са европског истока, него муслиманима и обојеним имигрантима из Африке и Азије. Но, наравно, то вам европски комесари и наши политичари никада неће тако рећи.

- Како гледате на резултате избора на Вождовцу? Да ли је победа напреднака у Вождовцу наговештај промена снага у Србији?

Поновљени избори на Вождовцу јесу релативно важан и интересантан показатељ политичких прилика и стања у Србији. Али рекао бих да су ови локални избори, ипак, без довољно оправданог разлога добили митски значај и попримили натприродне димензије у српском политичком животу последњих месеци. Плус што су постали нека врста политичког двобоја између Драгана Ђиласа и Александра Вучића, двобоја у који је овај први непотребно и непромишљено улетео и у њему изгубио.

- Мислите ли да популарност владајућих странака опада?

Да. С тим што више опада популарност власти, него што расте подршка опозицији. Тачније, тренутно сигурно расте само једно генерално незадовољство и апатија, а још није сасвим извесно да ли ће и ко ће из тога извући коначну корист. За сада, очигледно, најбоље иде напредњацима.

- Мислите ли да ће после Вождовца више да се инсистира на изборима?

Мислим да ће, из разумљивих разлога, на изборима, као и до сада, највише инсистирати СНС, док ће остали, и из власти и из опозиције, за то бити још мање расположени него што су били.

- Како гледате на то што је председник Србије Борис Тадић рекао да неки министри раде лоше?

Не верујем у скоре изборе

Пише: Ђорђе Вукадиновић
уторак, 15 децембар 2009 21:57

С једне стране, то је сигурно тачно. А са друге, таква критика, помало у стилу „друга Тита“ добро дође да се председник мало ограда од својих бирократизованих сарадника, покаже да саосећа са проблемима обичног човека и дели његово незадовољство влашћу.

- Ивица Дачић је најавио и реконструкцију Владе. Да ли до тога може да дође?

Власт се идеје о реконструкцији владе изгледа увек сети онда када крену захтеви за ванредним изборима, па се онда као нека врста медијског и политичког вентила лансира прича о реконструкцији. У сваком случају, не верујем да ће бити неке велике промене, али је могуће да ће се, уколико притисак буде превелики, ићи на неку мању, више персоналну него политичку реконструкцију у смислу смањења броја министарстава и промене неких министара.

(Краћа верзија овог текста објављена је у *Правди*)

Разговарао: Предраг Јеремић